

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-023/2008/126.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. H.-B. Z. ügyvéd és dr. V. P. ügyvéd (Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda) által képviselt **Tesco-Global Áruházak Zrt.** (Budaörs) ellen jelentős piaci erővel való visszaélés miatti versenyfelügyeleti eljárásban vállalt kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tárgyában indult utóvizsgálati eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t

A Versenytanács megállapítja, hogy a Tesco-Global Áruházak Zrt. nem teljesítette maradéktalanul a Versenytanács 2008. szeptember 22-én kelt, Vj-23/2008/72. számú végzésben előírt kötelezettségeket.

A Versenytanács a Tesco-Global Áruházak Zrt.-t 1.000.000 Ft (Egymillió forint) bírság megfizetésére kötelezi, amelyet a végzés kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számla javára köteles befizetni.

A jelen végzéssel szemben a kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó jogorvoslatnak van helye.

I n d o k o l á s

I.

Az utóvizsgálat előzményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal 2008. február 7-én annak vizsgálatára indított eljárást a Tesco-Global Áruházak Zrt. ellen, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. §-a (1) bekezdésében és (2) bekezdésének egyes pontjaiban foglalt rendelkezéseket az általa alkalmazott beszállítói szerződésekkel, különösen azok visszárúzásra és kötbérezésre vonatkozó kikötéseivel.
2. Az eljárás alá vont a vizsgálati jelentés megismerését követően a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 75. §-ában foglaltakra tekintettel kötelezettségeket vállalt.
3. A Versenytanács 2008. szeptember 22-én meghozott, Vj-23/2008/72. számú végzésével az eljárást megszüntette, egyben - vállalásával egyezően - arra kötelezte az eljárás alá vontat,

hogy a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó szerződési tárgyalások megkezdése előtt olyan szerződési ajánlatot küldjön beszállítói részére

- a) amelyben a visszáruval, a kötbérrel és a minőségellenőrzéssel kapcsolatos rendelkezések tekintetében a 2007. évtől érvényesített szerződések szövegezése szerepel azon beszállítók esetében is, amelyekkel a 2007. évet megelőzően kötött szerződés van jelenleg érvényben;
- b) amelyben a Kondíciós Lapon jelenleg apró betűvel írott szerződéses rendelkezéseket a szerződésekben máshol alkalmazott betűnagysággal azonosan tünteti fel; továbbá
- c) amely szerint saját szolgáltatásait utólag számlázza.

A végzés rögzítette, hogy a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében a vizsgáló utóvizsgálatot tart.

II. Az utóvizsgálat

4. Az eljárás alá vont által vállalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálatot indított.

5. A Vj-23/2008/72. számú végzésben előírt kötelezettségek akkor teljesülnek, ha az alábbiak megvalósulása igazolást nyer:

- az eljárás alá vontnak a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó, beszállítói részére tett szerződési ajánlatában a visszáruval, a kötbérrel és a minőségellenőrzéssel kapcsolatos rendelkezések tekintetében a 2007. évtől érvényesített szerződések szövegezése szerepel azon beszállítók esetében is, amelyekkel a 2007. évet megelőzően kötött szerződés van jelenleg érvényben,
- az eljárás alá vontnak a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó, beszállítói részére tett szerződési ajánlatában a Kondíciós Lapon a végzés meghozatalakor apró betűvel írott szerződéses rendelkezéseket a szerződésekben máshol alkalmazott betűnagysággal azonosan tünteti fel,
- az eljárás alá vontnak a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó, beszállítói részére tett szerződési ajánlata szerint az eljárás alá vont saját szolgáltatásait utólag számlázza,
- az eljárás alá vont a fentieknek megfelelő, a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó, beszállítói részére tett szerződési ajánlatát a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó szerződési tárgyalások megkezdése előtt megküldte beszállítói részére.

6. Az utóvizsgálat vonatkozásában jelentőséggel bír, hogy

- a Vj-23/2008/72. számú végzésben érintett, a visszáruval, kötbérrel és a minőségellenőrzés költségeinek viselésével kapcsolatos rendelkezések a 2007. előtt kötött beszállítói szerződésekben voltak megtalálhatók, azokat a 2007-2008-ban megkötött szerződések már nem tartalmazták, s így a kötelezettséget csak azon beszállítók esetében kellett teljesíteni, akik esetében a 2007. évet megelőzően kötött szerződés volt érvényben,
- a saját szolgáltatások utólagos számlázására, illetve a Kondíciós Lapon alkalmazott betűméret növelésére vonatkozó kötelezettséget az eljárás alá vontnak minden beszállítója esetén teljesítenie kellett oly módon, hogy a számukra a 2009. március 1-jével kezdődő üzleti évre vonatkozó szerződési tárgyalások megkezdése előtt olyan szerződési ajánlatot küldjön meg, amely teljesíti ezeket a feltételeket.

7. Az eljárás alá vont – a vizsgálók által szűrőpróbaszerűen kiválasztott – négy szállítója által csatolt, a 2009. évre szóló Szállítási Keretszerződések tartalmilag megfeleltek a kötelezettségvállalásban foglaltaknak, s a mellékletet képező Kondíciós Lapon szereplő szerződéses rendelkezések nagyobb, a szerződésekben máshol is alkalmazott betűmérettel kerültek megszövegezésre. Ugyanakkor a vizsgálók által feltártak szerint volt olyan szállító, aki még nem rendelkezett új, a 2009. évre szóló szállítói szerződéssel. A megkeresett szállítók adatszolgáltatása alapján a vizsgálat nem tárt fel olyan tényeket, amelyek arra utaltak volna, hogy az eljárás alá vont szolgáltatásait nem utólag számlázza.

8. Az utóvizsgálat során az eljárás alá vont jelentős számú iratot nyújtott be kötelezettségei teljesítésének igazolására, mindazonáltal több szállító vonatkozásban ilyen irat nem került becsatolásra.

9. Azon szállítók vonatkozásában, amelyek kapcsán az eljárás alá vont igazoló iratokat nyújtott be, a vizsgálat megállapította, az eljárás alá vont teljesítette a Vj-23/2008/72. számú végzésben előírt kötelezettséget, azzal, hogy

- a visszaruval, kötbérrel és minőségellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségvállalás teljesítése valamennyi részletesen megvizsgált szállítói szerződés tekintetében bizonyítottan tekinthető,
- a Kondíciós Lapon alkalmazott betűméret megnövelésére vonatkozó kötelezettségvállalás teljesítése egy kivétellel megtörtént a részletesen megvizsgált szerződések körében, egy esetben azonban az előírt kötelezettség teljesítése nem történt meg,
- az eljárás alá vont a vizsgálatban feltártak alapján teljesítette a kötelezettségvállalás azon pontját, amely saját szolgáltatásainak utólagos számlázását írta elő számára, amelyet a szűrőpróbaszerűen a szállítóktól bekért dokumentumok is igazolnak.

10. Tekintettel arra, hogy megállapítást nyert, az eljárás alá vont szállítóinak jelentős része esetében nem nyújtott be semmilyen, a vállalás teljesítését igazoló dokumentumot, a vizsgálók ismételt adatszolgáltatásra hívták fel az eljárás alá vontat, kötelezve a hiányzó, eddig be nem csatolt szállítói szerződések vagy egyéb olyan, a kötelezettségvállalásban foglalt teljesülését maradéktalanul bizonyító dokumentumok benyújtására, amelyekkel igazolni tudja, hogy a Vj-23/2008/72. számú végzésben előírt kötelezettségek minden egyes érintett szállító esetében teljesültek.

11. Az ismételt adatszolgáltatást követően a vizsgálat megállapította, hogy

- az eljárás alá vont újabb szállítók tekintetében próbálta igazolni a kötelezettségvállalások teljesülését, ez azonban 82 szállító esetében nem vezetett sikerre,
- míg 43 szállító esetében nem kerültek benyújtásra a kötelezettségek teljesítését igazoló dokumentumok.

12. A Versenytanács előzetes álláspontjának ismeretében az eljárás alá vont – újabb igazoló iratok és nyilatkozatok benyújtásával – előadta,

- az iratok alapján nem valószínűsíthető, hogy a nem teljes körűen igazolt, egyébként az össz szállítói szám 10%-ánál kisebb arányú kérdéses esetekben az igazolt esetektől eltérően járt volna el, rendszerhiba nem állapítható meg a hiányosságokból,
- a kötelezettségvállalásban foglalt határidő betartását csak 4 esetben nem sikerült igazolnia,
- a 43 szállító közül (lásd a 11. pontot) csak 3 esetben nem tudott semmilyen igazolást benyújtani, ezekkel nem sikerült kapcsolatba lépnie,

- a 82 szállító közül (lásd a 11. pontot) sok esetben csak az nem állapítható meg, hogy valóban azonos volt-e a keretszerződés és a kondíciós lap betűmérete. Mindazonáltal még ha nem is egyezne meg a betűméret, s valóban kisebb is lenne a kondíciós lap betűmérete (ami legfeljebb nyomtatási okokból, véletlenül fordulhat elő, hiszen a formaszervezők betűméretét nem áll érdekében utólag módosítani), akkor sem lenne arányos ennek alapján a kötelezettségvállalás teljesítése elmaradásának megállapítása és különösen bírság kiszabása, figyelemmel az érintett relatíve kevés szerződésre is,
- mindent megtett a kötelezettségvállalás, illetve a Gazdasági Versenyhivatal részéről felmerült adatszolgáltatási kötelezettség maradéktalan teljesítése érdekében, az iratok benyújtása, rendszerezése vonatkozásában. Ha vannak is esetleges hiányosságok, azok nem a kötelezettségvállalás megsértését bizonyítják, legfeljebb az állapítható meg, hogy nem teljes mértékben igazolt, hogy egyes iratok miként, milyen tartalommal mentek ki. Ugyanakkor megítélés szerint az iratokból megállapíthatóan még ezekben az esetekben is teljesítette a kötelezettségvállalást, rendszerhiba nem állapítható meg ezekből a hiányosságokból,
- az utóvizsgálat célja a teljesítés ellenőrzése, ugyanakkor az egész eljárás célja a szállítók védelme volt az esetleges visszaélésekkel szemben, ezt a célt pedig elérte az eljárás, a kialakított rendszer ezen cél megvalósulását szolgálja.

13. Az eljárás alá vont kérte

- elsődlegesen az eljárás megszüntetését,
- másodlagosan a bírság kiszabásának mellőzését.

III. Jogi háttér

14. A Kertv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a beszállítóval szemben a jelentős piaci erővel visszaélni tilos. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti visszaélésnek minősül különösen

- a beszállító indokolatlan megkülönböztetése;
- a beszállító értékesítési lehetőséghez való hozzáféréseinek indokolatlan korlátozása;
- a tisztességtelen, a kereskedő számára egyoldalúan előnyös kockázatmegosztást eredményező feltételek előírása a beszállítóval szemben, különösen a kereskedő üzleti érdekeit is szolgáló - így raktározási, reklámozási, marketing és más - költségek aránytalan áthárítása a beszállítóra;
- a szerződéses feltételek beszállító hátrányára történő indokolatlan utólagos megváltoztatása, illetve ilyen lehetőség kikötése a kereskedő részéről;
- a beszállítónak a kereskedővel, illetve más kereskedővel kialakítandó üzleti kapcsolataira vonatkozó indokolatlan feltételek előírása, különösen a legkedvezőbb feltételek alkalmazásának kikötése, ennek visszamenőleges érvényesítése, illetve annak előírása, hogy azonos időszakra adott termékre csak az adott kereskedőnek biztosítson akciót, valamint a kereskedő védjegyével vagy márkanevén árusított termék gyártásának előírása a beszállító számára a beszállító bármely termékének forgalmazása érdekében;
- a különféle - különösen a kereskedő beszállítóinak listájára vagy árukészletébe való bekerülésért, más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásokért fizetendő - díjak egyoldalú felszámítása a beszállítónak;
- a szerződés felbontásával való fenyegetés, az egyoldalú előnyt jelentő szerződéskötési feltételek kikényszerítése érdekében;

- h) harmadik személy beszállítók vagy a kereskedő saját külön szolgáltatója igénybevételeinek indokolatlan rákényszerítése a beszállítókra;
- i) ha a termék nem a kereskedő tulajdona, a szerződésben megállapított számlázott átadási ár alatt meghatározott eladási ár alkalmazása, ide nem értve a minőséghibás termék értékesítése vagy a minőségmegőrzési határidő lejártát hét nappal megelőző kiadás során alkalmazott ár, továbbá a legfeljebb tizenöt napig alkalmazott bevezető ár, valamint a legfeljebb tizenöt napig alkalmazott szezonvégi, illetve típus- és profilváltással vagy az üzlet végleges bezárásával kapcsolatos készletkiadás ár alkalmazását.

A Kertv. 7. §-ának (3) és (4) bekezdésének értelmében a jelentős piaci erő fennáll a beszállítóval szemben, ha

- az adott vállalatcsoport - ideértve a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti anya- és leányvállalatok összességét, közös beszerzés esetén pedig a beszerzési szövetséget alkotó vállalkozások összességét - kereskedelmi tevékenységéből származó előző évi konszolidált nettó árbevétele (a továbbiakban: konszolidált nettó árbevétel) meghaladja a 100 milliárd forintot,
- a piac struktúrája, a piacra lépési korlátok léte, a vállalkozás piaci részesedése, pénzügyi ereje és egyéb erőforrásai, kereskedelmi hálózatának kiterjedtsége, üzleteinek mérete és elhelyezkedése, kereskedelmi és egyéb tevékenységeinek összessége alapján a kereskedő vállalkozás, vállalatcsoport, illetve beszerzési szövetség a beszállítóval szemben egyoldalúan előnyös alkuhelyzetben van vagy abba kerül.

A Kertv. 9. §-ának (2) bekezdése alapján a jelentős piaci erővel rendelkező kereskedő felett a 7. § szerinti visszaéléssel kapcsolatos felügyeletet a Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. -ben foglalt eljárási szabályok alkalmazásával végzi oly módon, hogy eljárásaiban a Tpv. 21. §-ának megsértése esetén irányadó rendelkezéseket alkalmazza.

15. A Tpv. 75. §-ának (1) bekezdése szerint ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza e törvény, illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével – kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná.

A Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a vizsgáló utóvizsgálatot tart a 75. § szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében. A (4) bekezdés a) pontja rögzíti, hogy az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben, ha az ügyfél a kötelezettséget nem teljesítette, végzéssel bírságot (78. §) szab ki, kivéve, ha a körülmények változására tekintettel a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése nem indokolt; ilyen esetben, továbbá akkor, ha az ügyfél a kötelezettséget teljesítette, az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozás csoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozás csoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt

üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

IV.

A Versenytanács döntése

16. Az eljárás alá vont által sem vitatottan (lásd a 12. pontot)

- 3 esetben nem tudott semmilyen, a kötelezettségek teljesítését alátámasztó igazolást benyújtani, azzal, hogy előadása szerint ezen szállítókkal nem sikerült kapcsolatba lépnie, ugyanakkor ezt semmivel sem támasztotta alá,
- több szállító esetében nem állapítható meg, hogy valóban azonos volt-e a keretszerződés és a kondíciós lap betűmérete,
- a kötelezettségvállalásban foglalt határidő betartását 4 esetben nem sikerült igazolnia.

17. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont nem teljesítette maradéktalanul a 2008. szeptember 22-én kelt, Vj-23/2008/72. számú végzésben előírt kötelezettségeket.

18. A Tpv. 76. § (4) bekezdés a) pontja szerinti bírság tekintetében a Tpv. 78. § (3) bekezdésében foglalt „jogsértés”, illetve „törvénybe ütköző magatartás” fogalmak alatt értelemszerűen nem a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező magatartást kell érteni, mert a Tpv. 75. §-ának (1) bekezdés szerinti a kötelezettség előírása nem jelenti a törvénysértés megvalósulásának megállapítását. A Tpv. 76. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti bírság megállapításakor azon magatartás tartandó szem előtt, hogy a vállalkozás a vállalása alapján előírt kötelezettséget nem teljesítette.

A bírság összegét a Tpv. 76. §-a (4) bekezdése a) pontjának és 78. §-ának együttes alkalmazásával úgy kell megállapítani, hogy a bírság lehetséges mértékére és az ennek megállapítása során alkalmazandó szempontokra vonatkozó rendelkezések alapján a kötelezettségszegésre vonatkoztatva szükséges a mérlegelést végrehajtani, azzal, hogy tekintettel arra, a törvény rendelkezése alapján a Tpv. 78. §-a szerinti bírságról van szó, az arra vonatkozó, a Tpv. 78. §-ának (3) bekezdésében megnevezett körülményeket kell figyelembe venni.

Az eljárás alá vonttal szemben kiszabott bírság összegének megállapítása során a Versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a kötelezettségszegés kapcsán az eljárás alá vont felróhatósága állapítható meg. E körben jegyzi meg a Versenytanács, az eljárás alá vont előtt már a kötelezettségvállalás megtételekor is ismertnek kellett lennie, hogy az általa vállalt kötelezettségek teljesítését a Gazdasági Versenyhivatal ellenőrizni fogja, így az eljárás alá vontnak fel kellett volna készülnie a teljesítés igazolására, mivel ennek hiánya az előírt kötelezettségek teljesítése elmaradásának megállapítását vonja maga után. Az eljárás alá vont a Vj-23/2008/72. számú végzés kézhezvételét követően e körülményt nem kellő mértékben vette figyelembe, miközben maga a végzés is felhívta a figyelmét az utóvizsgálat jövőbeni lefolytatására.

A bírság kiszabásánál enyhítő körülményként vette figyelembe a Versenytanács, hogy

- az eljárás alá vont az érintett szállítók széles körében igazolt módon teljesítette előírt kötelezettségeit,
- az eljárás alá vont intézkedéseket tett a szállítókkal kötött szerződésekkel kapcsolatos nyilatkozatok korábbinál megbízhatóbb nyilvántartása érdekében.

Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács a bírság összegét 1 millió forintban határozta meg.

19. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpv. 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

A bírságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számla javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő

- az eljárás alá vont neve,
- a versenyfelügyeleti eljárás száma,
- a befizetés jogcíme (bírság).

V. Egyebek

20. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Kertv. 9. §-ának (3) bekezdésén, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

21. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-a biztosítja.

Budapest, 2010. október 12.

dr. Zavodnyik József sk.
előadó versenytanács tag

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanács tag

dr. Szántó Tibor sk.
versenytanács tag